

ESZTERGOMI UJSÁG

VEGYES TARTALMU HETILAP.

A HELYBELI LÖVÖLDE ÉS TÖBB INTÉZETNEK VALAMINT A BARSII
GAZDASÁGI EGYLETNEK KÖZLÖNYE.

Megjelenik e lap minden héten egy-
szer; vasárnaponkint.

Szerkesztői szállás Buda-utczán
Palkovics Ignác-főle 495-ik sz. a. ház-
ban hová a kéziratok s előfizetési
pénzek küldendők.

KIADÓ, TULAJDONOS S FELELŐS
SZERKESZTŐ:

SÁNTHA IGNÁCZ.

22. SZ.

Előfizetési feltételek:

Félévre 3 ft — kr. o. é.
Negyedévre 1 " 50 " " "
Egy hóra — " 50 " " "

Egyes szám 15 kr. o. é.

Hirdetmények a legjutányosabb áron
vétetnek föl.

Felhívás kéj- és hódolati utazásra Rómába IX.
Piushoz.

És pedig:

Bécsből, Lipsén, Salzburgon, Münchenen, Augs-
burgon, Lindau, Romanshonn, Zürrich, Bern,
Genf, Lion Marseillen és Civittavecchian keresz-
tül — nápolyi kirándulással.

A kéj-utazásban, ha lépteink s tekintetünk
szövétnéke, magasb czél: ész és lélek nemesítő
egyszersmind; s ilyenkor ha a test lankadni is
kezd az ut nehézségeitől, a kitűzött nemes czél
uj erőt, uj vágyat, uj lelkesedést önt a kebelbe.

Nemesb czélt, nemesb vágyat nem ismert az
őskor egyik művelt népe az izraeliták, mint éle-
tükben legalább egyszer meglátni Jeruzsalemét,
ennek művészi szempontból híres templomát, s
az itt uralgó, legbölcsebb fejedelmét Salamont.

XIX. Századunknak is van egy városa, mely
a civilisatio, a szépművészet a becsület és ke-
resztény erényeknek központja, mely városnak
az apostolok, a vértanúk s annyi hívő véréből
ázott földjén, egy trón emelkedik, mely trón,
habár halász hajó fájából készült is, mégis dicsőn
fennáll daczára a viharok, a csaták s a rombolá-
soknak, melyek 2000 éves égen milliószor össze-
tornyosultak; nemzetek s ezernyi trónok bölcsőjét
és sirját látta ez, anélkül hogy rajta az enyészet-
nek csak nyoma is látszatnék; s e dicső, e magas-
tos trónon ott ül a mindennapi szenvedéstől láto-
gatott de meg nem tört erélyű IX. Pius, és pedig
annál dicsőbb fényben, mennél nagyobb csoporto-
zatott képzelhetnek a körülötte szét szaggatott fel-
legek, melyek a vihar beáttakor csak azért látszot-

tak feltűnni drága élete egén, hogy a győzelem
napját annál fényesebben ragyogtassák vissza.

Igen Rómának ezer emlék oszlopai közt ott
áll IX. Pius élő emlékszoborként, homlokzatán,
mit mondok egész válóján, a becsület, a szeretet,
a háladatosság s a nemes buzgás szent érzelmei
vésvék, mert hisz ő a béke és szeretet lobogóját,
szenvedései és üldöztetései daczára is rottentetlen
és ingathatlanul lobogtatja, igen ő a népek jogait
atyai szavával védi a csalárdság s a forradalom el-
len, s ő szívébe zárja mindazokat kik a keresztény
szabadság és egyetértést, ezen két egymástól el-
választhatlan nővért, tisztelik és védik; s épen ezért
mert ő ezen erényei által mindenkinek mindene lett,
illő, hogy minden ajku s nemzetbeli siessen hodo-
latára.

Ó vajha a különféle nemzetbeli közt ne hiá-
nyoznának junius 16- és 21-én magyarok sem,
mely alkalomkor először is az Úrnapja, 21-én pe-
dig a pápa király koronáztatásának fordulója fog
ünnepeltetni. Rómának háromszáz harangjától hir-
detett diadal napok lesznek ezek, és csak magya-
rok volnának, kik Hazánk ezen valódi atyjának
hódolatára ne sietnének?! Fel tehát ó magyar! a
világ örök városára, e földön korunk legünnepel-
tebb férfiának hódolatára!

Ó mily dicső lap nyujtatnék e nemes tett ál-
tal, hazánk történetének, melylyel az utókornak, a
pápa s ezzel a vallás, az egyetértés, a testvériség,
és szabadság ügyének tétetnék le alapja s ösz-
tönzője.

De, talán kérdezi a nyájas olvasó, kicsoda tu-
lajdonképen IX. Pius? Valódi nagyságát csak lát-
ni, de leírni nem lehet; én is tehát csak egy két
körvonalat húzok, melyekből a valót rejtetünk
lesz lehetséges:

„IX. Pius családi neve gróf Mastai Feretti, 1792-ben, május 17. született; utóbb katonává lett, de beteges állapota miatt nem soká maradhott e pályán, s engedve a benső sugallatnak, pap-pá lett, és pedig 1819-ben szenteltetett fel.

Első szolgálatát mint pap egy árva házban tette; az árvák atyjuk és valódi nemtőjüként tisztelték őt, s épen ezért, midőn 1823-ban körükből Amerikába távozni kénytelenült, a gyermekek sirva álták el utját, s ruháinál s kezeinél fogva őt, nem akarák elereszteni; az uton fogolylyá lett, azonban itt is szívének szeretett tüze, felolvasztá a vele- s Érsekével kinek kísérője volt, rosszul bánni akaróknak jeges érzeteit, s bánatlanul érte el üldözői közt is kitűzött célját.

1825-ben tért vissza, XII. Leo őt dus érdemei jutalmául 1827-ben Spoletoi érsekké nevezte ki; ez egy nyugtalan s forradalmároktól izgatott kerület volt, azonban alig jött hozzájuk Mastai Feretti, pusztá nevének említése elég lett arra, hogy letegyék a fegyvert a pártosok, s egymásnak baráti jobbot nyujtsanak. Mastai Feretti volt az, ki midőn 1830-ban a forradalmárok névlajstromát kapta azon paranesccsal, hogy őket elfogassa, fogta a névlajstromot s azt szeretettől értök reszkető kézzel megégette.

E nemes szeretete által sugalt tette, bizonynyal örök emlékü marad!

1832-ben áttétetett az imolai érseki székre; itt is a béke a szeretet apostolaként működött ő.

Mastai Feretti volt az, ki 1836-ban mint nápolyi nuntius, a kolera kiütésekor eladta minden javait, s azt a sinlödők ápolására fordította; ő volt az, ki, midőn a baj ragályossá lett, s mindenki menekült, ott maradt a betegek ágyainál, és saját kezeivel ápolá őket.

Midőn 1846-ban Mastai Feretti pápává lett, Róma, az örök város egy családhoz hasonlított, melyben csak szeretet, egyetértés és a szívnek szava gyakorolt a tagok fölött uralmat, s melyben mindegyiknek az volt legfőbb vágya, hogy szent atyjának Piusnak óhaját mindenben teljesítse. E pusztá szavak: „megfogjátok Pius szomoritani,“ kibékítették a veszekedő feleket, és sokszor a legbensőbb barátság alapjait képezték.

Ilyen szellem lengte át IX. Piusnak minden léptét, tettét, és szavát, s e mindenkit oly gyöngédséggel szerető atya, mennyitől gyűlöltek! a nemzetek, a királyok s az országok e legkitünőbb fejedeleme, mennyi megtámadtatásnak van alávetve csak azért, mert a katolicismus s ezzel ami közös jogainkat is oly rettenthetlenül védi! Ó bizonynyal, mondja Ségur akik ellene emelik fel szavukat s kezüket azok nem ismerik ez atyát, mert ismerni és szeretni őt, a pillanat műve! Hol szent Péter sirba tévedt és Romának dobog szive IX. Piusban — siessünk mi is a nemzetekkel, hódolva balzsamot önteni vérző sebeire.

Mily szép volna ha Magyarország egy két hét után, különösen ha már a nyári munkák be lesznek fejezve, szinte szervezne egy ily kirándulást a szent Atya hódolatára.

Ami a németországi társaság utazási feltételeit illeti, ezek ennyiben állanak: a résztvevők június 7-éig kizárólag beiratják magokat, e cím alatti Comiténél:

„Für das Comité
des „Vergnügungszuges zu Pius IX. nach Rom.
Don G^{lio} C^{re} de Wallmagini
Commandeur hoher Orden.“
Bureau: Wien Stadt, Rothenthurmstrasse Hotel
zum „Oesterreichischen Hof.“

Az utazási költséget előre kell letenni, melyen minden lehető ellátás és kényelem biztosítatik oda és vissza. Bécsből az első hely 500 ft. a második 360 ft., a harmadik 270 ft. A visszatérők Bécsben reuuióval fejezik be a kójutat, és pedig a főnnebb említett vendéglőben.

A könyvecskének, melyből a felszólítást e nemes célukéjutra átalakítani igyekeztem; saját nézeteinkre alkalmazva, s melyben egy kis utleírás is van közölve, czime ez: „Programm für den Vergnügungszug u. Huldigungszug zu Pius IX. nach Rom.“ Wien 1865. Selbstverlag, Druck von Ludwig Mayer.

Malina János V. osztály tanuló halálára.

Mint ölelkező borostyán
Szorit és elfogja szívem,
Alig tudom, hogy mit érzek,
Fáj a lelkem keservében!

A jó fiu halálakor
Szomorú a harangzugás:
Kebünkben az emlékezet
Vésője mély sebeket ás.

Elköltözött a kis család
Páratlan szerelme, tárgya;
Megtörött, idő előtt meg,
A reménynek égi szárnya.

Mint sötét köd a virágra,
Gyült szívébe néma könnyű,
És el nem folyt, bár miként sirt
Édes anyja s a nyirettyü. *)

Ébredve busan nézé,
Hogy számára lomb nem fakadt,
Derengett ugyan verőfény...
De ime keble megszakadt!

*) Örömmel hallgatta a hegedűt betegségében.

... Mint ölelkező borostyán —
Szorit és elfogja szívem,
Alig tudom, hogy mit érzek,
Fáj a lelkem keservében —.

A barátság kis szírmait
Elfújja szellő... a hír...
Oh! de a szülők sebére
Örök kín a felhantolt sír!

F. I.

TÁRCSA.

A kis ibolya története.

— Regé. —

— Jaj! most mindjárt elájulok! nem éreztem még ily bódító szagot a kertben. — Így szólt az elkényesztetett havi rózsza virágkörnyezetéhez.

— Hát nem látod amott a füvek aljában rejtőzködő mezei ibolyát! Vajjon ki hitta ide az istenadtát, — hogy helyet foglaljon köztünk és úgy erőlködjék szokatlan illatjával betölteni az egész kertet! — felelt a tulipán kevélyen.

— Mégis jobb illatja van mint a te émelygős rebarbara szagod; helyet is legkisebbet foglal el s te még azt is irigyled; látszik, hogy nincs meg benned a magyar vendégszeretet! — szólt a kis pelyhes szegfű csipősen.

— Ugyan mondd, kis ibolya, mért jöttél a kertbe, ha nem mersz előbbre jönni, hisz ott senki sem vesz észre, — jegyzé meg a havi rózsza szelidebb hangon.

— Nem akarok tolamakodni úgy is elegen vagytok.

„Aki ismeri érdemeim,
Ide is eljön az érttem!“

Volt a kis ibolya válasza.

— Ni-ni, alig jött közénk, hogy-hogy-sem, már is fölibütni akar kerekedni! Lám-lám a kis hamis, pedig ő tolamakodott hozzánk! — zugott a virág sereg a kis pelyhes szegfűn kívül, mely a rózsabokor mögé húzta meg magát.

— Én tudtom nélkül jöttem a kertbe — mentegetőzék a kis ibolya szerényen.

— De még verset is tudott mondani, hallótátok! Ki hitte volna, hogy a mezők s erdők virága még tudós is legyen! — Csattant föl a tulipán rikácsoló hangja, szinte lóbálódott belé piros csíkos feje.

— Csitt! kiáltott fel a büszke rózsza, most én akarok beszélni, csöndesség legyen!

— Halljuk, halljuk! — parancsolt az elbizakodott tulipán a többi virágoknak, mert azt hitte, hogy most a hatalmas rózsza ki fogja mondani az ibolyára kárhoztató ítéletét.

— De mit veszek rajtad észre — szólt a rózsza — oly duplák leveleid, csaknem az enyémekekhez hasonlítanak, pedig a te fajod mind oly gyér levelű szokott lenni!

— Jaj! — sóhajtott föl a kis ibolya — az én teljes leveleimmel egy kis szomorú történetet van összekötve.

— Lehetetlen! — szólt a rózsza érdekelve — nagyon kíváncsi vá tétél; nem beszélne el nekem történetedet?

— Megtehetem, ha terhedre nem leszek vele.

— Oh nyomoruság! — micsoda történeted lehetne neked! holott figyelmeire sem méltat senki — csúfolkodott a tulipán.

— Fogd be már a szádat! aztán férj meg a magad bőrében, ne huzd le a más érdemeit, hogy a magad gyöngességét erősítsd vele, vágott szavába a kis pölyhös szegfű.

— Helyes, helyes! — kiálták a többi virágok a kék jáczinton kívül, — helyes! beszéljen a kis ibolya, örömmel hallgatjuk.

* * *

„Én a vértések aljában születtem többi testvéreimmel; de mivel én voltam a legkisebb, anyám egy fa tövéhez rejtett.

Nemsokára születésem után egy igen szép tavaszi napon arra mentek a hajcsárok egy farka sörtést terelgetve maguk előtt. — Nehány sörtés felénk tartott talán húst vagy vizet kerestek, és mire a hajcsár utánuk jött, fölturták orrukkal anyámat és testvéreimet.

Ott feküdtek mindnyájan eltikkadva s nekem nézni kellett halálukat s nem segíthettem rajtuk.

Oh Istenem, mért kellett megélnem azt a napot, ha együtt nem hallhattam szeretteimmel.

A kis ibolya busan hajtotta le fűrtös fejét és hallgatott.

— Tovább, tovább, sürgeté a havi rózsza.

Eljött a másik tavasz is, bár nekem egészen örömtelenül.

Ott ültem árván, elhagyatva a százados fa tövében. Hallgattam a kis mékek nünülését, vagy a tarka lepkék szárnyzuhogását. Ugy látszik, hogy még azok sem akarták a szegény árvát észrevenni. Igen el voltam keseredve. Így folytak szomorú napjaim, míg egy igen szép délután arra sétált három kis urhölgy.

— Nézd, nézd, Flóra, de szép kis ibolyabok-

rot találtam itt a fa tövében. No ezt hazaviszem kistestvéreim sírjára, szépen megöntözöm minden nap, és majd ha megéled, mily jó szagot áraszt el a temetőben.

— Érdeemes is volt azt a kis vad virágot ha-za czipelni, ha mégis piros volna, mint a vadborsó virág, az már messziről is feltűnik; hát nem találz a kertben ennél különbet?

— Izlés dolga biz az, édes Flórám! felelt a kis Ilon szerényen és mindjárt elkezdett engem egy kis fadarabbal ásogatni, kendőjébe gondosan betakart, hazavitt aztán átültetett egy kis sirhalomra, mely még nem volt egészen begyöpösödvé.

Elgondolhatja magasságod, a ki szintén mezőről került ide, mit érzett akkor vérző szívem, elszakadni örökre szülőföldemtől, még a port sem csokolhatni többé hol szerettem nyugosznak.

Kis urnóm mindennap eljött, megöntöze, aztán lehajolt a sírra és imádkozott s mily jól esett, midőn éreztem, hogy a részvétkönyekből leveleimre is hullott néhány csöpp.

Boldog voltam, a mennyire egy szegény elhagyatott árva az lehet. Boldogságom azonban nem sokáig tartott. Mikor szirmaim újra virágzásnak indultak, hogy urnómnak hálából ez által is örömet okozzak, egy napon elmaradt az én kedves kis urnóm a temetőből. Vártam, vártam őt nehéz szívvel, hanem ő csak nem jött.

Két hétre az elmaradás után két sírásó jött, egyenest a kis sirhalmot kezdék ásni s engemet irgalmatlanul kidobtak a temető tulsó felére.

Ott feküdtem egy kereszt előtt, míg az én kedves urnómet ki hozták eltemetni kis testvére mellé, mert hát neki ásták föl a sirhalmot.

Mikor a temetési szertartásnak vége lőn, egy szép gyászos lányka közeledett a kereszt felé hol félájultam feküdtem urnóm utáni bánatomban. Megsajnál, felvőn és lehellelével élesztgetett.

Jer te kis hirnőke a tavasznak, majd elültetlek kertemben a legszebb helyre, hová mindennap eljárók hozzád; megöntözöm gyökereidet. — Így szólt hozzám a kis urhölgy és újra ajkaihoz emelt.

Engemet még soha nem érzett öröm áraszta el. Oh mért nem tartott ez a boldog pillanat mindörökké! Ujra elájultam fölébredék, itt találtam magamat, hol most vagyok; a ti kedves urnótok ültetett ide, és minő nagy volt csodálkozásom, midőn észrehevém, hogy virágszirmaim teljesekké váltak, — bizonyára ajkainak érintésétől.

Ez az én egyszerű történetem. —

Mindezekből láthatja magasságod, hogy én nem dicsvágyból vagyok itt a kertben s ha az erdőn mezőn — honnét magasságod is származott — ősanyái s unokái el tudták túrni minket kis ibolyákat körükben, s el sem ájultak szerény illatunktól, úgy hiszem ez újabb hazában magasságodnak sem válik kisebbségére, ha elfér mellettem.

Kalmár Ilka.

Megyei mozgalom.

— Ő méltósága a megyei főispányi helytartó ur, Keményfi János tiszteletbeli főszolgabíró urnak a doroghi kerületi szolgabírói teendőkkeli megbízatása folytán, megyei ügyészi hivatalban a főügyészi teendőkkel Farkas Károly megyei törvényszéki ülnököt ideiglenesen megbízta. Burány János megyei tisztü alügyészt pedig alügyészi címének megtartása és szorgalmának valamint képességének elismerése mellett hivatalától saját kérelme folytán felmentette, és helyébe tisztü alügyésznek Melicher Ferencz oldala melletti titkárt s hites ügyvédet kinevezte, az oldala melletti titkári teendőkkel pedig ideiglenesen ifj. Schvarzel József megyei tiszteletbeli aljegyzőt bizta meg.

Végül Kabik János irnoknak ebedi jegyzővé lett kinevezése folytán, Fekete Károly megyei díjnokot megyei irnokká kinevezni méltóztatott.

Városunk mozgalmái.

— *A májusi ajtatosság* szerdán vagyis f. hó 31-én vizivárosi templomba fog befejeztetni, mely alkalommal az estéli ajtatosság a szokottnál félórával előbb veendi kezdetét.

— *Hitünk szerint alig teljesíthetünk* szebb kötelességet, mintha megemlékezünk, az esztergomi főkáptalan által szomorodott szívvel jelentett szeretett tagtársunknak, méltóságos és főtisztelendő Kemp Mihály urnak, Pápa Ó Szentsége házi főpapjának, szent Mártonról nevezett Solymos-bulcsi apát- és esztergomi örkanonoknak, bölcsészeti- és félszázados hittudornak, f. hó 20 án 3 órakor a haladók szentségének ajtatos felvétele után 73 éves hasznos és példás azon életéről, melyben áldozásának lefolyt 49 évei alatt, az embertársainak közbecsülését méltán kiérdemlé, ki a műveltséggel és tudományokbani buvárkodással karöltve, hazája-jövője iránti buzgalmának és mi legfőbb az igazi keresztény jámborságnak — legszebb jelét adá. —

Igen örömet keresnénk föl őt szülő helyén is, Honthmegyei Szebelléb városban az ő szerény bölcsőjében, és követnénk őt szüntelen, élete tavaszán keresztül utolsó legdrágább leheleteig. Erre azonban gyengének ismervén tollunkat, annak biographicus leírását avatottabbakra bizzuk. — Mi tehát, — számtalan nemes műveit nem említve — csupán szerény, de legszebb koronájáról teszünk rövid megjegyzést.

A boldogult gazdagon rotta le szülőföldje iránti háláját, mert azon kívül, hogy ő szeretett rokonai és földieik közül évenként többeket neveltetett, Szebellébieknek anyagi jólétét is lankadatlanul elő; mozdítani iparkodott. De több nyilvános működései által üdvös hasznót is hajtott szeretett hazájának, mert Szebellebelieknek, több ezerre menő adóhátalékjuk kifizetése után több reendű és ezrekre rugó tagosítási költség nagyobb része is általa pótolgatott, hogy ez által földieinek anyagi jólétét elő-

mozdítván, azok honunknak híu és hasznos polgárai lehessenek.

A boldogult továbbá akkor érezte magát legjobban, a midőn földieit köztölthette idejét; és azért majdan minden nyárnak egy részét Szebellében tölté. S valamint megérkeztek az egész város örömtől sugárzó szemekkel özönlött elébe, — az emberiségért élő kegyes atyát, rokont és leereszkedő barátot — fogadván meghitt körébe, úgy amidőn értesültek volna a Szellebeliek, hogy az ő mindentük, visszaadta lelkét Teremtőjének, tömegesen indultak temetkezésére; mely f. hó 22-én délutáni 4 órakor ment véghez, és a mikor hideg tetemei a főszékegyházi sirboltba — Ó Főmagassága által vezérelt temetkezési szertartások mellett eltakarítottak — mindnyájának a legélénkebb szinben volt látható arcaikon azon ónsúlyú fájdalom, melyet keblükre a hideg — örök választófal — a halál nehezített. Az engesztelő sz. mise áldozat 26. reggeli 9 órakor mutatott be basilikában a Mindenhatónak. A mikor is nem szüntünk meg Istent kérni a dicsőültnek lelki üdvéért. Adjon az Ur neki örök nyugodalmat.

— *Folyó hó 22-én reggeli 4 órakor* ismét Karván kísértük barátunknak Bakay Sándor földbirtokosnak földi maradványait, elválhatlan élettársának ts. Földes Mária asszonyságnak és szeretett testvéreinek t. Bakay Imre földbirtokos urnak legnagyobb fájdalmára az örök nyugodalomra — számos előkelő rokon és barát kíséretében. — A mikor is radványi molnár-czéh megjelenésével és fáklyák vitélével ntolsó tiszteletét leginkábbtanusította. A boldogult élte 42-ik, és boldog házasságának 15-ik évében agyszélhűdés következtében hagyta itt e mulandó életet. Az engesztelő szent mise áldozatok pedig f. hó 23-án délelőtti 10 órakor ugyanott mutattattak be a Mindenhatónak.

Béke földi maradványaira!

— *Enyhílen keserűség érte végtére* — köztiszteletben álló — barátunkat Malina János urat. F. h. 20-án vesztette el t. i. egy jóreményü 17 éves fiát 5-ik osztály tanuló, kinek hideg tetemei édes szülőinek némi vigasztalására; a fdő igazgató urnak vezérlete mellett megjelent egész tanári kar, és az öszves ifjuság kíséretében f. hó 22-én diszesen kísértettek az örök nyugalomra. Róla e lapunkban megjelent versek által, egy jó barátja is kegyeletteljesen megemlékezik. Áldás fiatal hamvaira!

— *Az esztergomi kisdedovoda javára* junius hóban az egylet elnöke nsgos Zalka János kanonok ur által, gyűlésileg tett indítványa folytán rendezendő kisorsolás tényleges elősegítése tekintetéből, tiszteletteljesen felhivatik — a közczél különösen pedig városunk egyletei iránt még mindég dicsérendő hevületet tanusító Esztergom és vidékbeli nt. közönség: miszerint a táncmulatsággal egybekötendő kisorsoláshoz tehetsége szerint kisorsolandó tárgyakkal járulni sziveskedjék. A be-

küldendő tárgyak Hamar Antonia assz. ő nagyságához — ki ez alkalommal az ovodai egylet javáért ismételve fáradhatatlan buzgalmat tanusít — kéretnek — átszármatatni.

— *Folyó hó 26-án délutáni 2 óra* után a czi-kázó halavány villámokat követő csöndes égi dörögés, a nőttön nőt barátságos sötétség — mintegy felénk mosolygó remény — előpóstatként biztattak bekövetkezendő *esővel*. Amikor is, huzamosabb idő óta láthatárunkon uszkáló felhők — régen nem látott könyörületes könyűikkel — megörvendeztetének egymásután háromszor enyhítvén azok elsatnyult természetüinknek halált okozható szomját; míg végtére szombaton virradóra ismételt hosszan tartó villámlások és mennydörgések után — mintegy millio angyalsereg szárnyainak csattogása úgy hangzott szobáinkba a kiengesztelődött *ég csatornáinak csendes hullámozása*. És most új életnek örvend ismét, — mármár haldokló — természetüinknek országa.

— *Mult számunkban — lövöldénk ünnepélyes megnyitását tolmácsoló czikkünkben* — hibásan lévén jelezve az ekkoriban czélba lövők névsora; azt tehát hiteles jegyzőkönyv kivonata szerint van szerencsénk e következően kijavítani:

Legjobban lőtt 1-ör Sticz helyett *Etter Lőrincz* fekete mezőbe 3-ik körbe. — Jutalmul nyeri az első jutalmat. *Ezüst serleget*.

2-ik Malina János ur helyett *Dr. Feichtinger Sándor* fekete mezőbe 3-ik körbe, megnyerte a második jutalmat *olajfesztyényt aranyozott keretben*.

3-ik kitűzött jutalmat, *ezüst czukorfogót* kapta *Kruplanicz Kálmán*. Ki a fekete mező második körébe talált. Ezután legjobban találtak még. Mezei Flóris (Szeitl Ignác helyett) fek. m. 1. kör. Beznák Vilmos (Boncz Mátyás helyett) fek. m. 1. kör. Lőrinczy Rezső orvos f. m. 1. kör. Ronay Béla t. m. 1. kör.

Folyó hó 25-én legjobban lőttek.

Lieb Mátyás f. m. 1. k. Nagy Ferencz f. m. 1. k. Gábris István f. m. 2. k. Schvarcz József f. m. 1. k. Staudner Imre f. m. 1. kör.

Lövöldénkről.

(Vége.)

Ezután Nedeczky Tiborc aljegyző ur emelt poharat, különösen kiemelvén az ifju egyletnek, és annak létesítésén fáradhatatlanul működő alkotó szellemeknek, a férfias lövész gyakorlatokon kívül, más jótékony és egyéb mulatságok által elérendő czélok iránti azon működését, mely szerint az öszhangzó *egész és ép* társaskör egyes tagjainak kielégítő élvezet szerzett, és melyeket — a *kivitelnek* — szende arczokkal telt — jelen téréen örömmel tapasztaltunk is. Meleg szavakkal üdvözölvén a diszes hölgy koszorut, mely a közóhajtásnak engedve, ezen társas kört kecses megjelenésével nemcsak kiegszíteni; de azt diszesíteni is ezennel sziveskedett, miért is ezen örvendetes alkalmat megragadva üdvözletét fejezi ki akkor, midőn az imént kitüntetett jeles férfi érdemek babérjaihoz — ezennel a nő erények rózsáit füzé. Nő az, — mondván

tovább ki éltünk hajnalán dajkálva öríz forró kebelén; gyengéd szeretetével áhítattott és érzést ojt honfiai sziveinkbe, nevel, ápol, és ekként azt bizonyítja be: miszerint ha adott nekünk emberiséget, megadja nevelésével az emberséget is. Nő az, kihez rózsás kötelék fűz éltünk nehez napjain, és kivél az örömeiket megosztani kettős öröm a fájdalmakat pedig viselni csak *fél fájdalom*. Végtere nő az, ki kórügyunknál ápolva, imádkozva virraszt, agg kórunkban pedig reszkető fejünket ismét szerető kebelére vonva, anyagi kézzel vezet éltünk véghatárához.

E női koszorut tehát — mely az élet működéseinek áldás-koronáit nem csak az egyes családok, mint kisebb körök fölött, hanem a tágaskörű egyesületek téerein és jelsül tündökölteti — ezennel üdvözlí, kívánván: hogy e nemes tetteiért az *Ég* legszebb áldásait élvezze, s hogy egyenkint — de ne egyedül — igen soká, boldogan és boldogítva éljen.

Főt. Z. J. urnak pohárköszöntése, tettes Hamar Pál, esztergommegyei első alispánra, a lövölde megnyitásakor 1865. május 14.

Ha már a nyelvek ismerete is több oldalú képzettséget kölcsönözve a férfinak feljogosít, hogy véleményét alkossunk, sőt némi biztonsággal ítéletet is kockáztassunk annak értéke felől a közmondás szavai szerint „*ki hány nyelvet beszél, annyi embert ér*“: nem szolgálna-e ez érték meghatározásában sokkal biztosabb iránytű gyanánt, ha tapasztaljuk, hogy a kegyes Gondviselés választottai a férfi sokágu működése terén nem csak becsülettel megállják helyüket, hanem istenadta kitünő tehetségeikkel a férfihivatás különemű szakáiban pharosként tündöklének. Az egy, meghatározott magánybani működés hivatása köznapi lelkeknek is juthat osztályrészü, míg ellenben ritka tüneményként üdvözljük azokat, kik nem viszontagságos hányattatás, hanem kizárólag fényes tehetségeik következtében itt is ott is, az élet színjátékának többnemű jeleneteiben avatottságot, otthonosságot könnyüséget sőt vezértehetséget tüntetve föl, embertársaik javára szerepelmi hivatvák.

Örömmel használom fel az alkalmat, mely megengedi, hogy ily diszes társaság körében gyakorlatlan eszem halvány színeivel megkísértem képét festeni egy oly férfinak, kinek sokoldalú fényes képzettségét csodálni és ha szabad volna tán irigyleni is, de kellően méltányolni nem tudom; kit szerepelni nem csak több helyen, hanem a nyilvános élet többrendű szakában is látunk, s kit már azért is ragaszkodással veszük körül, mert sátorát köztünk ütötte fel egyidőre, — egy időre mondom, mert jöstehtetség nélkül is mint fénylő lidérczet látom őt már is magasabb polezon ragyogni, hogy szellemének fényével, erélyének élével, ismereteinek gazdagságával, tapasztalásának kincseivel világítson, rendezzen oktasson és vezessen.

Jobban kellene ismernem lövészegyletünk tisztelt elnökét, tettes Hamar Pál urat, vagy kevésbbé kellene szerénységét ismernem, hogy bárcsak futólag, de hüven érinthetném, és ő érintenem megengedné eddigi működésének azon köszhasznu fénypontjait, melyet őt Érsekújvár jóratörekvő polgárai előtt becsültté, elfelejthetlenné,

tőlünk pedig mindenesetre irigyletté tették. — Mint ifju, fiatal erejét kies megyénk közszolgálatában edzé, edzé pedig úgy, hogy iparkodásának, lankadni nem tudó buzgalmának emlékét a megye évkönyvei megőrizni érdemesnek tarták. — Mint férfiú, hazai alkotmányunk egyik legdicsőbb intézményének ezernyi ezrek életfentartójának, milliard könyvek irgalmas felszárítójának az esztergomi primásság — és érsekségnek áldozta fel minden jobb tehetségét, míg bokros teendői közt második szülővárosának Érsekújvárnak nevelési, oktatási, ipar és kereskedelmi tekintetben új és már is virágzó lendületet adott az ő ernyedetlen törekvései folytán létesített kisdodovoda, emelkedésre indított tanodák és megalakított takarékpénztár által.

Az ennyi érdem iránti felsőbb elismerés szülőmegyéjének élére állítá őt, nem azért, hogy a minden férfinban, tehát benne is becsülésre méltó előretörekvés ingerének eleget tegyen, hanem igenis, hogy e ritka férfinak oly működési tért nyisson, mely alkalmat adjon neki, ki eddig ezeket vezetett, vezetni jövőre százezreket a szellemi és anyagi jólét czélja felé. Az érdemes férfit megelőzte hire, a hír által felébresztett igények megtalálták benne az egyént, ki azoknak eleget tenni fog. — Vágy előzte meg őt, lelkesült öröm fogadta, s im alig pár hete, már is osztatlan ragaszkodás, irigylendő népszerűség veszi őt körül. Legyen neki, ki családi köréből mintegy kilépve, annak zavartalan örömeit a nyilvános pálya gondjaival, nyugodt házi esendjét a közügyek vezetésének súlyos felelősségével váltá fel, — legyen neki mondom osztályrésze köztünk azon megnyugvás, melyet az őszinte jó törekvés kellő méltatása kelt a lelkes emberben. Legyen tartós öröme ezen intézetben is, melynek élére őt közbecsülésünk emelte.

Nincs is egyéb hátra, minthogy kedves megyénk első tisztviselője, ki mint főlövész-mesterünk számunkra ma megnyitotta a verseny e pályáját, tisztéhez hüven minélhamarabb nyissa meg és egyengesse azon eddig nagyon is göröngyös pályát, melyen nemzetünk szent palladiunához, kilencz százados alkotmányunkhoz, s annak felkent első bajnokához, a magyar királynak ősi magyar trónjához vezesse e városnak őt szerető polgárait, e megyének őt tisztelő fiait. Éljen!

Pongrácz Lajos felköszöntése *Deák Ferenczért*.

Nem tudom, megfogja-e bocsátani az igen tisztelt főlövész-mester ur s mint ilyen valészinűleg jó lövész is: hogy e diszes lövészi körben szinte részt venni bátorodom, ki sem lövész, sem mester nem vagyok, s éltében verébnél alig löttem egyebet, kivéve mégis olykor olykor egy „bakot.“

De miután t. főlövész-mester ur szíves meghívása folytán már itt vagyok; úgy végre is részemről eszélyesebnek találom a nehezebb puska helyett poharat emelni s azt kiüríteni, az eszterg. lövészegylet egy oly tiszteletbeli tagjáért, kinek mindamellott, hogy országos tudomás szerint rossz lövő, fegyvere még is soha nem mond csütörtököt, mivel ezt nyugodt lélekkel, biztos kézzel, egy majdnem ezer évig készült lörészre helyezi, hon-

nan langeszének golyójával mindig a céltáblának feketéjét, *centrum*-át találja, mire a lövést jegyző egyén helyett, egy ország népe áll elő Kárpátoktól Ádriáig tapsolva a lövő- és lövésnek. — Ki nem tudná, hogy hazánk nagy fiát és reményét *Deák Ferenczet* értem? Éljen!

De Villeneuve-Trans Helion.

szav altisztnek élete és halála. Irta gróf de Ségur
Anatol, a francia államtanács tagja.

Francziából az V. kiadás után.

(Folytatás.)

De Villeneuve Helionnak francia és katolicus érzülete azonnal fölismerte a kitört háborúnak megszentezett jellegét. Ő, a keresztes vitézeknek méltó unokája, ő, kit örömmel töltött el azon gondolat, hogy őseinek egyike azon maltairendnek volt nagymestere, mely oly hosszú ideig és oly nemes önfeláldozással küzdött az Egyház- és hazájának zászlója alatt, e háboru hírének, melyben hazája és hite egyaránt érdekelve volt, mondhatlanul örült. Gondolatai és érzelmei keletre vitéz harcossaink közé vivék őtet, és a háboru előkészületei, az első csapatok távozása, az ágyunak első bőmbőlése magán kívül ragadta őt; a lelkesültség, a harcvágy egész valóján előmlött, szemeiben a csaták tüze égett és fölemelt fölvel felkiáltott: „Menjünk!” A harci képek és vágyak lelkét éjjel-nappal elfoglalva tarták, és hosszú időn át szunnyadó hivatása előtte vonzóbbnak és elragadóbbnak tűnt föl, mint valaha!

Ő eleinte e gondolatot csupán kísértetnek tartván, azt magától mint egy rossz álmot elűzni iparkodott; ő anyára, a forrón szeretett édes jó anyjára gondolt, ki özvegy lévén és kivüle más fiuval nem bírván, benne boldogult férjének élő emléket, életének vigaszt, közeli öregségének támaszát, és családjának örömét, büszkeségét látta! De e gondolat, bármint igyekezett is azt eltávolítani, lelkében mindég élénkebbé, erősebbé lett. A keleten bőmbőlő minden ágyu dörgés fájdalmasan hangzott vissza lelkesült szívében; az öröm érzete, melyet csapataink a krími félszigeti váratlan megjelenésének vívmányainknak, az almai győzedelemnek híre keltett lelkében, azon fájdalmas érzet által lett elboritva, hogy ő ezekben részt nem vett. Ő önmaga előtt szégyenlette magát, hogy ő harci tevékenység nélküli csendes életet él Párisban, míg a messze keleten a harc tüze ég; hivatásának érzete annyira hatott reá, hogy ő magát csaknem szökevénynek vagy ellenszegülőnek tartotta; és az ereiben pezsgő harcias véré szívéből mindannyiszor arczába szökelt, valahányszor előtte egy olyanról említés tétetett, ki Krimben Franciaország- és az Egyházért elesett.

A háboru kezdetével egy izben megemléte édes anyja előtt, hogy neki forró vágya van a táborba menni és ott mint egyszerű katona szolgálni; de az édes anyjának e fölötti szomorúsága oly sajtó, visszatetszése olyan nagy volt, hogy ő lemondott reményeiről, és föl-tette magában e tárgyról többé nem szólani. Ő megemlékezett arról, hogy az 1848-ki forogás alkalmával édes anyjának azon ígéretet tevő, miszerint az ő bol-

dogságának előmozdítása végett minden vágyát szívesen áldozatul hozza, és ő szavát akarta tartani. De anyja méltó volt reája; ő fölfogta azt, hogy ha Helion mint jó fiu érette még hivatását is feláldozza, neki nem szabad azt elfogadnia. Ő megemlékezett fiának azon szavairól, melyeket egy izben neki irt: „Ha valami alávaló tettet követtünk el, e világon többé boldogok nem lehetünk.“ És azért arra határozta magát, hogy hivatásának nem fog semmi akadályt elégördíteni, hogy engedni fogja őt az Úr Isten oltalma alatt a táborba menni, ha előbbi érzelmeihez hű marad. Ez valóban a szeretet és lélek nagyságnak föltűnő harca volt, melyben nem tudjuk, mit bámuljunk inkább, valjon a fiúnak önfeláldozását, ki élet-boldogságát akarja anyja iránti kegyeletének áldozatul hozni, vagy az anyának lelki nagyságát, ki gyermekének boldogságáért magát áldozza fel!

E nemes nő csakhamar átlátta, hogy fiának hivatása nem percznyi lelkesültségből származik, nem meg-gondolatlan szeszély, hanem valódi komoly és szívének mélyében feneklett hivatás. De Villeneuve Helion hű maradt ama föltételéhez, melyet magában tett, és melynek titkát velem közölte: ő anyja előtt szívének kívánságát többé nem hozta föl; de anyja e kívánságát olvashatta minden vonásában, tényeiben, életének egész folyamában és egyes részleteiben. Ő bus és gondolkodó lett; rendes foglalkozása fárasztotta és untatta őt. Látni lehetett rajta, hogy gondolatai másutt tévedeztek, s a szegény jó anyának nem kellett őt arról kérdeznie, hogy hol tévedeznek?

Ő tehát egy keresztény anyának hős elszántságával meghozza az anyai szívnek legnagyobb áldozatát: ő azt mondja magában, hogy fia boldogságának nem akar és nem is szabad akadályt elégördítenie; hogy fiát hivatásában megátolva, tán megtörhetné lelki-erejét, és őt a bus unalom által azon sikamlós utra vezethetné, melyet oly nemeslelkűleg elhagyott, s így lelkének üdvét veszélybe dönthetné. Tanácsot kért komoly férfiaktól, kik ösmerték fiát, és kik az emberi szívnek ösmeretével is bírtak; ő imádkozott sirt, s a kereszt lábaihoz borult, azután pedig, miként egykor Castilia Blanka mondotta sz. Lajosnak: „Eiam, inkább akarlak téged meghalni látni, mint egyetlen halálos vétet elkövetni,“ így szólt ő fiához:

„Inkább akarlak látni elutazni, és ha kell a keleten meghalni is, minthogy végettem lelkiismereted és hivatásod ellenére itt maradj. Ha azt hiszed, hogy kötelességed és a jó Istennek akarata téged a katonai pályára, a harc mezejére hí: lépj e pályára és menj a harci térre. De ne feledd el soha, hogy én csak egyet tartottam szemeim előtt, hogy én a jó Istentől számodra mindig csak egyet kértem és ez lelkednek örök üdve! Ha én e mai napon az emberi erőt meghaladó áldozatot hozok, ezt csak lelked iránti szeretetből hozom. Ha tehát önmagamtól adom ezen beleegyezésemet, melyet te nem mersz többé kérni tőlem, ezt csak azon föltételt alatt adom, hogy te e nekem oly kedves lelked fölött örködni fogsz, melynek üdvéért én boldogságomat hozom áldozatul, és hogy te mindig meg fogsz arról emlékezni, mennyi könyűt hullattam el érte!“

(Folytatjuk.)

R é g i s é g e k.

Epöly.

Ősi neve Epel; hajdan királyi birtok volt. Az árpadok alatt az epölyiek mint királyi jobbágyok a királynak számos kötelezettséggel tartoztak, ilyen volt például, hogy évenként a királynak bizonyos mennyiségű bort adóztak; miként ezt V. István 1270. év július 26-án Hellemba szigetén adatolt okmányából kitetszik; mely után szabad azon következtetést vonunk, hogy az epölyiek

Jeginkább a bortermeléssel foglalkoztak.¹⁾ E falut 1270. év július 30. V. István magyar király koronáztatásának emlékére, és Béla atyja lelki üdvéért az esztergomi káptalannak adományozta, mindazon jogokkal, melyekkel a király bírta; és ezen birtokába V. István a káptalan Andrásh királyi jegyző által iktatta be.²⁾ És ez időtől bírja mai napig is még az esztergomi káptalan a kérdéses falut;³⁾ melyben föltétlen birtokában, hogy biztosítsa a káptalan az első jegyzet alatt idézett okmányban Epölyről elköltözni kívánó királyi jobbágyokat ott marasztalja, s őket a király iránti eddigi kötelezettségeikkel együtt a káptalannak adományozta.⁴⁾

Ezen okiratban névleg egyedül Borke említették, ki két testvérével még ezen okmányzás előtt fölmentett V. István által a király irányában kötelezettségek alól; melytől szabadulásukat az esztergomi káptalannak adott okmányban is elismerte és szentesítette.

Több egykoru iratból kitetszik, hogy Epöly nem volt egészen királyi birtok, mert máskép nincs értelmök azon okmányoknak, melyek az esztergomi káptalan epölyöni birtok vásárlásáról szólnak. 1270. ben okt. 22. én Endre társai nevében⁵⁾ azon kérelemmel jelent meg Esztergomban, hogy engedje át a káptalan udvarnokon levő birtok jogát Epölyön levő földjeikért, melyeket valamely epölyi urtól vettek volt apáik. A káptalan az ajánlatot elfogadta, mely kölcsönös alku két; egy az esztergomi káptalan, és egy az Esztergomban székelő keresztes lovagok által kiadott okmány által szentesített 1270. év október 22-én.¹⁾

1271. év márczius 23. az esztergomi káptalan öszszevásárolta Epeli Enchyd Dömötör Epölyön levő minden szöleit. Az esztergomi keresztes lovagok által kiadott okmányban az arról semmi értesítés sem tétetik.²⁾

Ugyanezen év szeptember 3-án Epeli Peturke az epölyi Láz hegyen levő szöleit vásárolta meg a káptalan;³⁾ kinek midőn 1272. évben egyetlen fia elesett volna a csatában, s így örökös nélkül maradván, Epölyön levő minden örökös birtokait az esztergomi káptalannak adományozta.⁴⁾

Régi lakosai magyarok voltak amint az kitetszik, azon epölyön levő egyes helyek elnevezéséből is, melyek a föllebb idézett okmányokban előtörödnak.⁵⁾

A 18-adik század elején a főkáptalan engedelmeből slav és kevés magyar ajku költözött e helységbe; ez utóbbiak azonban helyét vallásuak lévén a káptalan kívánságára máshova költöztek; az ott hagyott slávok azonban jobbára mind megmagyarosodtak.⁶⁾

A falunak van temploma is, mindazonáltal a bajnai plebánia templomhoz tartoznak 612 katolikus hive van. 855 $\frac{1}{4}$ h. harmad; 106 $\frac{3}{8}$ h. negyed osztályu földeket bírnak; van azonfelül 161 $\frac{1}{2}$ hold harmad osztályu rétjük, 409 $\frac{3}{4}$ kapás harmadréndü szőlőjük, legelőjük. 1827-ben megyei adójuk 529 ft. 82 $\frac{1}{2}$ kr. volt házi költségei pedig 400 ft. és 17 kr. rugtak.

Csáka Károly.

¹⁾ Lásd Knauz Magyar Sion III. évf. I. f. 61. lapján „*Qui nobis et progenitoribus nostris annuatim vina dare consueverunt*“ alább ismét „*Nos ergo attendentes, quod iidem conditionarii de dicta villa Epel erant eidem terrae ad dandum inclitis regibus ungariae annuatim certam vini quantitatem astricti et in perpetuum deputati.*“

²⁾ Fejér Codex Diplom. V. I. 33 vagy Knauz Magyar Sion I. I. évf. II. füzet 142. lap „*Cum omnibus vineis, iuribus, pertinentiis, et utilitatibus ipsius villae, seu terrae fidelibus nostris. Capitulo Strigoniensis Ecclesiae, a qua inuncti sumus et regium suscepimus diadema, ac alia ecclesiastica, voluntaria et necessaria, incliti reges Hungariae recipiunt Sacramenta*“ V. István két ízben koronáztatott meg királynak, ez utóbbi melynek emlékére a föllebb említett adományzás történt; Székesfehérvárott történt. Horváth Mihály Magy. I. 440.

³⁾ Inrevo cabilliter consessimus.

⁴⁾ M. Sion III. évf. I. f. 60. iap.

⁵⁾ *Andreas Mathaci; et Cosmas filius Mutud et Petrus frater ejus et Nicolaus filius Mycou cognatus eorumdem.*

¹⁾ *Andreas etc. dicebant se habere, in terra de Epel terram emptiam „cum arbutis, quae vulgariter Horoszt dicuntur.“ Quod Peturke de Epel, quendam particulam vineae suae quam dixit esse Epel in monte Laz vocato.*

²⁾ Helisbher Descr. Cottus. Str. 70. lap.

³⁾ Mind a két okmány a káptalani levéltárban van letéve, melyeket először tett közzé Knauz Nándor Magyar Sion III. évf. II. sz. 145. 146.

⁴⁾ U. o. 148. lap *quandum sum man pecuniae.*

⁵⁾ Knauz M. Sion id. h. 149 Protribus fertonibus; et uncia argenti.

⁶⁾ U. o. 149—150. lapok.

Hirdetések.

Van szerencséje tisztelettel alulírottak tudtára adni a t. ez. közönségnek, hogy az

Uszodát f. év Május 14-én megnyitotta.

A fizetési feltételek következők:

Szabad úszónak egész nyári folyamra	5 ft.	— kr.
Ugyanaz 1 óra	2 „	50 „
Egyszeri úszásért	— „	10 „
Az úszás tanulásért egész nyárfolyamra	8 „	— „
Másodévi úszást tanulók	6 „	— „
Ugyanaz egy lezkeért	— „	50 „
A próba letétele után az úszómesternek	2 „	— „
1 Kosár fürdő egész nyári folyamra	6 „	— „
1 „ „ 1 óra	2 „	50 „
Kosárfürdő egy személytől	— „	10 „
Ruháért, az az 1 lepedő s egy úszónadrágért	— „	10 „
Ruhaszárítási s eltakarítási költség egész nyári folyamra 1 ft.		

Uszó-idő felosztás.

Délelőtt: 5 órától 7-ig	Urak.
7 „ „ 1 $\frac{1}{2}$ 11-ig	Hölgyek.
1 $\frac{1}{2}$ 11 „ „ 12-ig	Urak.
Délután: 2 órától 3-ig	Cs. kir. kaionaság.
3 „ „ estig	Urak.

Miután alulírott az itt állomásozó cs. kir. Zászlóalj parancsnokságától 2 katonai úszómestert nyert uszodája számára, számos látogatásért esd, a t. ez. közönségnek alázatos szolgálja

Korányi József.

Beírathatni és előfizethetni lehet mától fogva az uszodában, a hol is célszerű női és férfi úszóöltönyök kaphatók.

Boldogult **Vágner Simon** párkányi asztalos után maradt földszinti ház, benne levő asztalos szerszámok s fakészletek valamint mindenféle szoba bútorok, folyó hó 22-én Párkányban árverés útján szabad kézből készpénz fizetés mellett elfognak adatni.

Kelt Párkányban május 6. 1865.

(2—2)

Vagner Simon özvegye.

Alulírott ajánja a legújabb divatú női, férfi és gyermek szalmakalapokat, legnagyobb választékú napernyőket, lefinomabb női és férfi kéztyűket, férfingeket és nyak- és endőket. Továbbá minden színű selyem szalagokat, 4 legjobb fajta kötő- és varró-czérnát és mindenféle rövidárukat; csipke kelme- himzett és más fehérneműket

Fränkl Móríc

Takarékár épületben Esztergom.

Megrendelések a legpontosabban teljesítettek. (4—6)

Alulírott a takarékpénztári épületnek budauczára fekvő részében levő boltomban, nagyobb mennyiségben találtató fehér és sárga bádognál készült konyha és kertbeli nagyobb és kisebb-féle edényeket, formákat legújabb izlés szerinti kalitkákát Petroleum lámpákat sat. legjutányosabb ár mellett — a n. é. közönségnek ajánlani bátorodom.

Plattner Ferencz bádogos

Lakásom viziváros Czinnemann-féle házban.